

Handskar för hälso- och sjukvården

Sten Olsson

- Företaget SelefaTrade AB; ingår numera i OneMed, har under många år salufört olika typer av handskar.

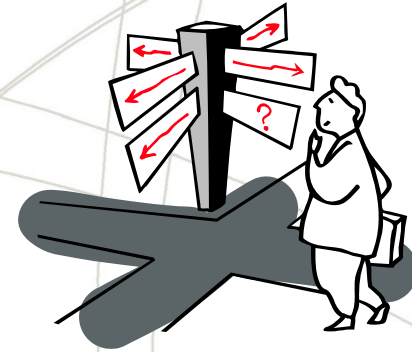
Lagar och standardkrav:

- Lagen om medicintekniska produkter
CE-märkta handskar måste uppfylla följande standards:
- **SS-EN 455-1:** "Krav samt provning av hålförekomst"
- **SS-EN 455-2:** "Krav och provning av fysikaliska egenskaper"
(dimensioner och hållfasthet)
- **SS-EN 455-3:** "Krav och provningsmetoder för biologisk utvärdering"
(biokompatibilitet, miljö, säkerhet, märkning på förpackning mm)
- **SS-EN 455-4:** "Krav samt tester för åldringpåverkan,
lagringsrekommendationer, bäst före datum och dess märkning mm"

Typer och vanliga material

- Operationshandskar
 - Latex
 - Syntet
- Undersökningshandskar
 - Latex
 - Vinyl
 - Nitril
 - Neopren
- Skyddshandskar
 - Plast (PE-material)

När ska/bör man använda handskar?

- ... för att skydda mot smitta
- ... för att slippa nedsmutsning
- ... vid sterilt arbete
- ... när man arbetar med vissa kemikalier
- ... för skydd mot vissa läkemedel
- ... för att skydda sig mot cytostatikaspill
- ... vid känd blodsmitta – **dubbla handskar**
- ... när man städar och diskar

Några råd

- ▶ **Använd rätt handske, rätt storlek vid rätt tillfälle**
- ▶ **Handskar ersätter inte handdesinfektion**
- ▶ **Handskarna är avsedda för engångsbruk**
- ▶ **Handskar ska inte desinficeras eller tvättas**
- ▶ **Byt handskar mellan varje patient**

Vinyl undersökningshandskar Puderfria & Ftalatra

- Vinyl (Polyvinylklorid)
- Mjukgörare ca 50%
- Ftalater – Kemikalieinspektionens lista

- Mjukgörarna är inte kemiskt bundna i plasten utan kan frigöras från den och transporteras med vätskor. Man har därför blivit oroad inom sjukvården för att människor exponeras för ftalater vid t ex transfusion, infusion, slemhinnekontakt och hudkontakt. Nedbrytningen i naturen är långsam och halterna har ökat på ett oroande sätt. Ftalater har visat sig reproduktionsstörande vid djurförsök.

- Ftalatra handskar – mjukgörare utan hälsoskadliga effekter; t ex ATBC, Mesamoll
- Fortfarande är handskar av vinylmaterial mycket vanliga inom vården, eftersom handsken är mjuk, slät och följsam, har ett bra grepp, men har endast viss elasticitet.
- **Migrationstest** har utförts av oberoende laboratorium (**Normpack**) avseende handskens skydd vid hantering av **fet mat**. Testerna bevisar att handsken är godkänd för att användas vid hantering av fet mat och oljor.
- Metoden har utförts enligt EN 1186-3 med migrationsparametrarna 40°C och 30 minuter.

Alternativ till vinyl och latex - Nitril

- Nitril undersökningshandskar har funnits på marknaden i ca 20 år.
- Från början mycket dyra, och då alternativ till latex. Nu lägre priser, tunnare, smidigare, mer elastiska mm.
- Nitril tål många kemikalier och cytostatika; därför testad enl EN 374-3
- Vid tillverkning av handskar behövs förutom materialet nitril (Ex Butadien Acrylonitril) *Stabilisatorer, Aktivatorer, Färgpigment och Acceleratorer*
- Kemikalietillsatser medför risk för allergiska reaktioner.
- Därför finns nu på marknaden s k acceleratorfria handskar, vilket minskar risken för allergier.

